

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	26976 Російська мова та література (для іноземців) (мова навчання російська) / Русский язык и литература
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

20.05.2021 р.

Справа № 0628/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Сминтина,
Олена Колесник,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Олена Александрова,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П., проректор – представник ЗВО,
Прожогіна Ірина Маратівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26976
Назва ОП	Російська мова та література (для іноземців) (мова навчання російська) / Русский язык и литература
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.034 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП корелюють з місією і стратегією ЗВО, задекларованими у Статуті КНУТШ (<https://cutt.ly/Fvikoaj>) та Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року (<https://cutt.ly/Gvikf6x>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У звіті ЕГ зазначено, що під час онлайн-зустрічей з розробниками ОНП з'ясувалося, що потреби та інтереси стейкхолдерів вивчаються і враховуються (інтереси студентів вивчали шляхом опитувань, бесід; представників академічної спільноти запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОНП; роботодавці опосередковано брали участь у обговоренні змісту освітньої програми). У Відомостях самооцінювання зазначено, що спілкування з потенційними роботодавцями з-за кордону на етапі розробки ОП було ускладненим.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРН освітньо-наукової програми загалом відповідають тенденціям розвитку російської лінгвістики та літературознавства і передбачають комплексне набуття здобувачами вищої освіти фундаментальних знань та практичних навичок, що дозволять реалізувати себе в науковій, викладацькій, комунікаційній діяльності. У Відомостях самооцінювання зазначено вітчизняні і закордонні освітні програми, досвід імплементації яких враховувався розробниками ОНП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП складає 120 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо обсягів освітньо-наукової програми підготовки магістра (розділ II ст. 5) та корелює із обсягом ОНП магістра філології у кредитах ECTS, прописаним у Стандарті вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для другого (магістерського). У структурно-логічній схемі ОНП чітко увиразнюються блоки обов'язкових і вибіркових дисциплін, що забезпечують досягнення ПРН загального циклу підготовки магістрів-філологів, лінгвістичного спрямування, літературознавчого спрямування, перекладу, методики викладання та володіння українською мовою. Погоджуємося з позицією ЕГ, що за вимогами Закону України «Про вищу освіту» освітньо-наукова програма магістра обов'язково має включати дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків, а Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка визначає обсяг дослідницької складової для ОНП Університету не менше 36 відсотків, проте в ОНП чітко сформульована дослідницька (наукова) компонента зафіксована у 18 % від загального обсягу програми. У Коментарях ЗВО щодо Звіту ЕГ зазначено додаткові ОК, які сприяють, на думку розробників ОНП, формуванню дослідницьких (наукових) навичок студентів, проте ознайомлення із силабусами цих ОК встановило, що їх основна мета - оволодіння магістрантами теоретичними відомостями.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОНП має чітку структуру, в ОНП простежено логічний взаємозв'язок між ОК, теоретичною та практичною підготовкою студентів, які підпорядковані загальній меті програми. ОК програм сприяють досягненню заявлених програмних результатів навчання, які корелюють із загальними та фаховими компетентностями.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП «Російська мова та література (для іноземців; мова навчання російська) / Русский язык и литература» відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 035 «Філологія».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/Uvpc1Dp>) забезпечує студентам ЗВО право на вибір ОК, що успішно втілюються на цій ОНП. Здобувач вищої освіти за ОНП має право обрати самостійно ОК, які становлять 27% від загального обсягу програми, (33 кредити ECTS, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» та Положенню про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/svpx91k>). У звіті ЕГ зазначено, що ЕГ мала змогу пересвідчитися під час онлайн спілкування з НПП і здобувачами ОП про можливість вільного вибору освітніх компонентів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП містить 15 кредитів ECTS для практичної підготовки і передбачає проходження студентами фахово-виробничої практики (з відривом від теоретичного навчання) протягом 6 тижнів у 2 семестрі та виробничої практики (з відривом від виробництва) за одним із вибіркових блоків протягом 6 тижнів у 4 семестрі. ЕГ мала можливість порівняти ОНП 2020 і ОНП 2018 рр. і констатує у своєму звіті суттєві зміни у підході розробників програми до планування практичної складової підготовки філолога-магістра (збільшення обсягів практичної підготовки, що сприяє вдосконаленню загальних і спеціальних (фахових) компетентностей майбутніх фахівців).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Навчання за ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям і результатам навчання.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз ОНП засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є відповідним для досягнення ПРН, корелює з вимогами, викладеними у Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/svpx91k>). Обсяг освітнього компонента (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить в середньому від 2 до 6 кредитів. У звіті ЕГ вказано, що під час опитувань респонденти підтвердили задоволення обсягом навчального навантаження.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП «Російська мова та література (для іноземців; мова навчання російська) / Русский язык и литература» регламентовано загальними Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2021 році (затверджено рішенням Вченої ради КНУТШ від 29 грудня 2020 року (протокол № 7)), які є чіткими і зрозумілими й оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/lvt7lUH>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ іноземних громадян на перший курс магістратури на навчання за ОНП «Російська мова та література (для іноземців; мова навчання російська) / Русский язык и литература» відбувається у формі складання випробування з мови навчання (російської) та фахового вступного випробування з сучасної російської мови. Програму випробування з мови навчання розробляє Підготовче відділення і оприлюднює на своїй сторінці. На момент проведення акредитаційної експертизи вищезгадана програма була відсутня на сайті ЗВО.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено і функціонує низка нормативних документів КНУТШ, якими регулюється визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, проте таких прикладів під час навчання студентів за ОНП не виявлено.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Як зазначено у відомостях про самооцінювання, КНУТШ не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми освітнього процесу здобувачів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ. Згідно з цим документом освітній процес відбувається за наступних форм: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Інші форми навчального процесу та види навчальних занять, за необхідності, визначаються науково-методичною радою Університету за поданням відповідних рад інститутів (факультетів). Під час карантину здобувачі та НПП опановують дистанційне навчання, а саме: месенджери, електронні платформи Zoom, Google Classroom, кожна з яких виконує певну функцію (проведення відеолекцій, оприлюднення матеріалів тощо). Окрім того, здобувачі користуються електронною системою Triton, що було продемонстровано ЕГ під час зустрічі зі здобувачами. Форми та методи навчання в цілому відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, дають змогу досягти цілей та програмних результатів навчання. Це підтверджують отримані ЕГ результати опитування здобувачів.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

До більшості освітніх компонентів розроблено силабуси, у яких міститься інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Опис освітніх компонентів та відповідні силабуси розміщено на сайті Інституту філології у вільному доступі. Студенти мають можливість ознайомитися із робочими програмами ОК та силабусами у будь-який зручний час. Силабус міститься в структурі програми навчальної дисципліни і перекладений мовою викладання (російською).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

В Університеті проводяться наукові конференції, зокрема, одна з них тривала днями, коли ЕГ перебувала з онлайн візитом у ЗВО. Однак згідно з програмою конференції <https://cutt.ly/JvqZPUB>, магістри цієї ОНП не брали в ній участі. Також у КНУТШ є нефакове видання Вісник (серія «Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика»), в якому здобувачі можуть безкоштовно апробувати результати своїх наукових розвідок, як запевнили ЕГ викладачі під час зустрічі, і ця інформація підтверджена вимогами до публікацій від 2019 року <https://cutt.ly/OvqJONW>. Більш нових відомостей щодо цього Вісника на сайті Інституту філології не віднайдено. Окрім того, на сторінці Зв'язків із громадськістю Інституту філології оприлюднено актуальну інформацію щодо можливостей участі у міжнародних проєктах, однак ЕГ у звіті зауважує, що здобувачі-магістри за цією ОНП не проявляють високої активності в науково-дослідному аспекті.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У Відомостях про самооцінювання надані приклади, а також у процесі спілкування ЕГ з викладачами під час експертизи було встановлено, що викладачі активно займаються науковою роботою, публікують результати своїх наукових розвідок у фахових зарубіжних і національних виданнях (у т. ч. зареєстрованих у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science), беруть участь у науково-практичних конференціях, виступають організаторами міжнародних та всеукраїнських конференцій на базі свого ЗВО, долучаються до реалізації національних та міжнародних проєктів. Проте під час експертизи ЕГ не було підтверджено фактів систематичного оновлення змісту літературознавчих дисциплін, зокрема, тих, що спрямовані на підготовку магістрів до складання комплексного іспиту з російської мови та літератури.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Власне специфіка ОНП, спрямованої на навчання іноземців, пов'язана з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. У КНУТШ розроблено Стратегію міжнародного співробітництва, яку намагаються дотримуватися і впроваджувати на цій ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У звіті ЕГ зазначено, що за результатами зустрічей зі студентами було встановлено, що учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію про цілі, зміст, очікувані РН, порядок і критерії оцінювання у межах окремих ОК. В умовах карантину для роботи та контролю за навчальними досягненнями використовується система Triton та інші засоби комунікації: ел. пошта, месенджери Viber, Telegram, сервіси відеоконференцій Zoom, Skype та ін, що регламентується відповідним нормативним документом ЗВО (<https://cutt.ly/bvicef8>). Проте в умовах дистанційного навчання особливої уваги потребує оцінювання та опис видів самостійної роботи здобувачів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти за ОНП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційного дослідження магістра як обов'язкової форми підсумкової індивідуально-письмової науково-дослідної роботи, а також у формі комплексного підсумкового екзамену, що не суперечить чинному Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється низкою документів, де викладено правила та порядок проведення контрольних заходів, повторного проходження контрольних заходів, шкалу оцінювання поточного та підсумкового контролів, навчальної та виробничої практики та ін. Критерії, за якими оцінюється кваліфікаційна робота, відображені у Положенні про кваліфікаційну роботу. Під час зустрічі ЕГ з гарантом ОНП виявилось, що випадків повторного проходження контрольних заходів у здобувачів ОНП не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності відображено у відповідних документах КНУТШ: Етичному кодексі університетської спільноти, Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату, п.9.8 та 10.7 Положення про організацію освітнього процесу. Усі положення є у вільному доступі на сайті. Перевірка робіт студентів на плагіат здійснюється централізовано з використанням ліцензійного програмного забезпечення.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів загалом є достатньою для забезпечення якісного викладання дисциплін та досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання на ОНП другого освітнього рівня.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ЗВО продемонструвало, що прозорість процедури відбору кадрів є інституційною практикою, про що свідчить Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Добір викладачів для реалізації цілей і завдань ОНП відбувається з урахуванням рівня їх професіоналізму та спроможності забезпечити викладання, результатом якого буде досягнення цілей ОНП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У КНУТШ прийнято Положення про ради роботодавців <https://cutt.ly/SvtW6xG>, згідно з яким Рада роботодавців є консультативно-дорадчим органом, як і Експертні ради. Експертна рада формується за пропозиціями

факультету/інституту окремо за кожною спеціальністю (освітньою програмою) або у вмотивованих випадках за групою споріднених спеціальностей (освітніх програм). Однак під час зустрічей ЕГ з фокус-групами, зокрема, з роботодавцями, було встановлено, що стейкхолдери ОНП не входять ні до Експертної ради, ні до Ради роботодавців КНУТШ. У Відомостях про самооцінювання зазначено, що представники кафедри співпрацюють з роботодавцями в рамках тренінгів KNU Teach Week 18-22.01.2021, проте на час проведення акредитації фактів залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти за ОНП не було.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Не викликають сумнівів аргументи, наведені у Відомостях самооцінювання, що для чинної ОНП, за якою навчаються іноземні громадяни, експертами галузі є науково-педагогічні працівники кафедр, оскільки вони водночас є носіями мови навчання та викладання і фахівцями галузі. Також зазначено, що на кафедрі УРМІ проходять стажування викладачі різних ЗВО Києва та всієї України; з ними викладачі кафедри обмінюються досвідом, планами, навчальними матеріалами, запрошують на заняття. Проте у звіті ЕГ вказано, що в цьому ЕГ не змогла пересвідчитися. Позитивним є планування низки лекцій професіоналів-практиків для студентів-магістрів за ОНП, про що ми дізналися із Коментарів Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо звіту експертної групи.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. Наявні Положення про стимулювання за результатами наукової діяльності (2014) <https://cutt.ly/gyI92Ir>, Розпорядження про створення комісії з матеріального заохочення (2018) <https://cutt.ly/QuI9EhJ>, Положення про надбавки для НПП, які викладають англійською (2020).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. Про це свідчать семінари «Smart Learning Suite» (січень 2020), тренінги від Центру інноваційного розвитку (жовтень 2020 – лютий 2021), цикли курсів KNU Teach Week (січень-лютий 2021), спрямовані на підвищення кваліфікації розвитку педагогічних компетентностей та ін., про що зазначено у відомостях про самооцінювання, було підтверджено під час зустрічей ЕГ з адміністрацією ЗВО і з викладачами.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення цієї ОНП забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Результати опитування здобувачів 1 року навчання свідчать про те, що вони вважають забезпечення навчальними матеріалами достатнім.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Усі викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет (безкоштовний доступ до мережі wi-fi забезпечений у всіх навчальних приміщеннях, де здійснюється реалізація даної програми), до ресурсів бібліотеки, у тому числі електронних, навчальної літератури на кафедрі. Зокрема, вони можуть дистанційно безкоштовно користуватися бібліотечними інформаційними послугами. Однак у звіті ЕГ зазначено, що сторінки сайту Інституту філології, який провадить ОП з іноземними мовами навчання, система Triton, якою користуються усі здобувачі вищої освіти, подані лише українською мовою. Студенти-іноземці, які навчаються англійською або російською мовою і не мають ще достатньої підготовки з української мови, можуть користуватися лише обмеженим переліком ресурсів мовами навчання: переважно це розділи, що стосуються вступу і опису конкретної ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти за ОНП. Під час онлайн-огляду аудиторій, коридорів тощо ЕГ було встановлено, що в кожній аудиторії наявний вогнегасник у зручному місці. Було продемонстровано пожежні виходи. Коридори обладнані табличками із написами шрифтом Брайля, що дасть змогу за потреби зорієнтуватися особам із особливими потребами.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У ЗВО достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів. Освітню підтримку здобувачі отримують від викладачів кафедри та інших НПП, що забезпечують викладання на ОНП, це підтверджено під час зустрічей ЕГ як з викладачами, так і зі здобувачами та випускниками.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У Університеті розроблено Концепцію інклюзивної освіти “Університет рівних можливостей”, і під час огляду МТБ ЕГ пересвідчилася в тому, що більшість запланованих заходів було актуалізовано: так, на поверхах біля кабінетів і сходів встановлено тактильні стрічки з шрифтом Брайля, облаштовано мнемосхеми для осіб з порушенням зору, є пандуси, ліфт. Наявні паркувальні місця для осіб з особливими потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті ЗВО розміщено оновлений Порядок вирішення конфліктних ситуацій від 14.02.2020, згідно з яким з 2019 року в ЗВО діє Постійна комісія Вченої ради з питань етики. На сайті ЗВО є сторінка з протидії та запобіганню корупції <https://cutt.ly/uyQIPR1> і є розроблена Антикорупційна програма <https://cutt.ly/3vi8DC6>. Згідно з нею на сторінці протидії корупції оприлюднено номер телефону і електронну адресу уповноваженої особи, а також надано звичайну адресу для листування. На цій ОНП випадків дискримінації, корупції, домагань не засвідчено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульовані документами різного рівня, КНУТШ поширює позитивний досвід п’ятирівневої системи внутрішнього забезпечення якості освіти, розробленої за співпраці консорціуму університетів. Встановлено прозорий алгоритм періодичного перегляду ОП: протягом кожного навчального року за допомогою різноманітних опитувань проводиться моніторинг думки здобувачів; наприкінці навчального року члени робочої групи та стейкхолдери здійснюють аналіз ОП, за результатами якого заслуховуються пропозиції щодо вдосконалення змісту ОК та внесення змін.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування (<https://cutt.ly/gyVg2YT> / <http://sp.knu.ua/>) залучені до процесу періодичного перегляду змісту ОП та її компонентів, що відбито в ухвалах засідань кафедри української та російської мов як іноземних. У Студпарламенті є представник, який опікується напрямом освітньої діяльності.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Порядок залучення роботодавців до процесу розгляду ОП визначено Положеннями про Раду роботодавців (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1466>). ЗВО працює над тим, щоб долучати роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП на інституційному рівні. Але роботодавці ОНП, що акредитується, не входять до складу дорадчих органів Університету, не є членами проектної групи. Проте у звіті ЕГ зазначено, що спілкування з вітчизняними роботодавцями під час онлайн-зустрічі підтвердило їхню зацікавленість у високоякісній освіті майбутніх фахівців-філологів. Закордонні роботодавці з країн, де будуть працевлаштовані випускники, до перегляду ОНП на час акредитації не залучалися.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми

На цій ОНП немає практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників-іноземців, які повернулися в рідні країни, проте під зустрічі з ЕГ гарант ОНП наголосила на тому, що кафедра

постійно спілкується з випускниками, які продовжують навчання в аспірантурі та працюють перекладачами в посольствах.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості вищої освіти в Університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, чітко сформована. Зауваження до цієї ОНП з боку внутрішньої системи на сьогодні відсутні.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В КНУ імені Тараса Шевченка сформована п'ятирівнева структура внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти університету. У звіті ЕГ зазначено, що процедури й політики забезпечення якості належним чином сприймають усі члени академічної спільноти ЗВО. Заклад впроваджує культуру якості освіти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до опису ступеневих освітніх програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Зразковим акцентом у функціонуванні ЗВО є той факт, що КНУ імені Тараса Шевченка приділяє велику увагу нормативному регулюванню на інституційному рівні прав та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, про що свідчить широкий комплекс установчих та регламентувальних документів, у яких визначено чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Усі документи є у вільному доступі на сайті ЗВО, і, головне, їх вимог послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

У світлі перспектив розвитку цієї ОНП та через визначену фокус-групу здобувачів вищої освіти (іноземні студенти) рекомендуємо віднайти способи співпраці з роботодавцями не тільки в Україні, а й з рідних студентам країн, де вони працевлаштовуються, з метою проектування ОНП та визначення її цілей.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо чіткіше окреслити в освітньо-науковій програмі магістра наявність дослідницького (наукового) складника обсягом не менше 30 відсотків від загального обсягу ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендуємо віднайти спосіб постійного своєчасного доступу до правил прийому на навчання за освітньою програмою з урахуванням особливостей ОНП. 2. Рекомендуємо заохочувати здобувачів вищої освіти за ОНП до реалізації права на визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо сприяти активному залученню здобувачів вищої освіти за ОНП до науково-пошукової діяльності у формах, що вже доступні у ЗВО, а також запропонувати форми науково-пошукової діяльності магістрів-іноземців, що відповідають їхнім інтересам. 2. Рекомендуємо систематично моніторити і сприяти оновленню змісту освітніх компонентів на предмет включення в них наукових досягнень і сучасних практик викладачів за ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо звернути особливу увагу на оцінювання та опис видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти, частка якої збільшується в умовах дистанційного навчання.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо розглянути можливість систематичної співпраці з експертами галузі і професіоналами-практиками як вітчизняними, так і з різних країн для проведення аудиторних занять, в тому числі в дистанційному форматі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- 1.Рекомендуємо розглянути можливість організувати інтерфейс всіх розділів сайту Інституту філології та платформи Triton не тільки українською мовою, але й російською, яка є мовою викладання на ОНП для іноземних студентів.
- 2.Рекомендуємо втілити в життя запланований інститут кураторства (тьюторства) для магістрів-іноземців, які навчаються за ОНП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо, з огляду на специфіку підготовки магістрів-іноземців, розглянути можливість залучення не тільки вітчизняних, а й закордонних роботодавців у дистанційному режимі до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>2 Заява про самовідвід_Член ГЕР (1) Снитко О.С..pdf</i>	p16tN/P9D8MND0IJLJFRTy3Oa2Y1op56hC7lIZQm ARQ=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ